

53 SERİ NO'LU GELİR VERGİSİ GENEL TEBLİĞİ

Belge türü	Tebliğ
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Tebliğ grubu	GELİR VERGİSİ GENEL TEBLİĞLERİ
Tarih	02.03.1963
Sıra no	53

202 sayılı Kanunla 193 sayılı Kanunun bazı maddelerinde yapılmış olan değişikliklerin ve bu kanuna eklenmiş bulunan bazı hükümlerin mahiyeti aşağıda 202 sayılı kanundaki maddeler sırasıyla açıklanmıştır :

Madde 1 - Bu madde ile 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 3 üncü maddesinin 2 numaralı bendi değiştirilmiştir.

Bendin değişik şekline göre, resmî daire ve müesseselere veya merkezi Türkiye'de bulunan teşekkül ve teşebbüslere bağlı olup adı geçen daire, müessese, teşekkül ve teşebbüslerin işleri dolayısıyla, yabancı memlekette oturan Türk vatandaşları da tam mükellefiyete, yani Türkiye içinde ve Türkiye dışında elde ettikleri kazanç ve iratların toplamı üzerinden gelir vergisine tabi olacaklardır. Şu kadar ki bu gibiler, bulundukları memleketlerde, elde ettikleri kazanç ve irat üzerinden gelir vergisine veya benzeri bir vergiye tabi tutulmakta iseler, vergiye tabi bu kazanç ve iratları sebebiyle Türkiye'de ayrıca gelir vergisine tabi olmayacaklardır.

Böylece hükme vuzuh verilmiş, oturmakta bulundukları yabancı memleketde elde ettikleri gelir üzerinden gelir vergisi ödenmiş olsalar dahi, diğer herhangi bir yabancı memleketde gelir sağlayanların, bu gelirleri üzerinden Türkiye'de sağladıkları gelirle birlikte vergiye tabi tutulacakları daha belirli hale konulmuştur.

Madde 2 - Bu madde ile 193 sayılı kanunun 4 üncü maddesinin 2 numaralı bendinde yapılan değişiklik (ikâmet eden) tabirinin (Oturan) şeklinde değiştirilmesinden ibarettir. Hüküm, kanunun yayımı tarihinden itibaren yürürlüğe konulmuştur.

Madde 3 - Bu madde ile 193 sayılı kanunun 7 nci maddesinin 1 numaralı bendine vuzuh verilmiş, kazanç sahibinin Türkiye'de bulunması hali ticarî kazançlar için dar mükellefiyet şartı olmaktan çıkarılmıştır.

Buna göre, Türkiye'de yerleşmemiş olan bir gerçek kişi Türkiye'de bir işyeri veya daimî temsilcisi mevcut değilse, mücerret kendisinin Türkiye'de bir süre bulunması ve bulunduğu sırada ticarî işlerle iştigal etmesi bu hükme müsteniden dar mükellefiyete tabi tutulmasını gerektirmeyecektir. Faaliyeti arızî ve tesadüfî mahiyette ise, durumunun aynı maddenin 7 numaralı bendine göre mütalâası lâzımgelir.

Aynı bendin parantez içindeki istisna hükmünde yer alan (Merkezleri hesabına) ibaresi tatbikata vuzuhsuzluk vermesi sebebiyle, fıkra metninden çıkarılmıştır.

Madde 4 - 193 sayılı kanunun 8 inci maddesinin 2 nci fıkrasının 2 numaralı bendinde, giderleri devamlı olarak kısmen veya tamamen temsil edilen tarafından ödenenler de daimî temsilci sayılmıştır.

202 sayılı kanunla bu bend değiştirilerek yapılan giderler temsil edilene ait reklâm giderleri mahiyetinde ise, temsil edilen namına bu giderleri yapanların daimî temsilci sayılmıyacağı açıklanmıştır.

Yukarıki 1 - 4 numaralı maddeler hükmü, 202 sayılı kanunun yayımı tarihinde yürürlüğe girmiş bulunmaktadır.

Ancak, 1 -2 numaralı maddelerdeki değişiklik bu maddeler hükmüne açıklık vermek maksadına matuf olduğundan, yürürlük tarihi hususi bir önem taşımamakta ise de, 3 ve 4 numaralı maddelerde yapılan değişiklik mükellefiyetin esasına da teveccüh eder mahiyette olduğundan, yürürlük tarihinden evvelki dönemlere ait hâdiselerin mezkûr maddelerin değiştirilmesinden önceki haline göre değerlendirilmesi iktiza eder.

Esnaf muaflığı :

Madde 5 - Bu madde ile 193 sayılı kanunun esnaf muaflığının şumulünü tâyin eden 9 uncu maddesinin 1, 2, 3 ve 6 numaralı bendleri değiştirilmiş, bu maddeye 60 yaşını doldurmuş bulunan esnaf ile alâkalı yeni bir muafiyet hükmü eklenmiştir.

Perakende ticaret erbabı :

Bend 1 - Bu bend hükmü, gezici olarak perakende ticaret ile iştigal edenlere taallûk etmektedir. Evvelki hükümde bu kabil işlerin neler olduğu sayılmak ve icra tarzı belirtilmek suretiyle istisna derpiş edilmişken, yeni hükümde

